

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Remiss om promemorian Tillsyn över och ingripanden mot advokatverksamhet vid tillämpning av penningtvättsregelverket

Er beteckning: Fi2018/02158/B

Länsstyrelsen i Stockholms län delar utredningens förslag att Disciplinnämnd inte ska besluta om sanktionsavgifter och tillfälligt förbud. Länsstyrelsen har dock invändningar mot utredningens förslag vad avser utformningen av genomförandet av förslaget.

Nedan följer Länsstyrelsens synpunkter på förslaget.

5.1 Tillgång till belastningsregistret

Länsstyrelsen delar utredningens förslag att Disciplinnämnden bör få tillgång till belastningsregistret. Länsstyrelsen anser att Disciplinnämnden endast bör ha begränsad tillgång till belastningsregistret, liknande den tillgång till belastningsregistret som Lotteriinspektionen i dag har, dvs bara tillgång till vissa brottskoder. Behöver Disciplinnämnden tillgång till andra brottskoder ur belastningsregistret kan dessa inhämtas separat.

8.2.3 Ledningspersoner och verkliga huvudmän

I 4 § förslag till lag om tillsyn över och ingripanden mot advokatverksamhet i vissa fall anges bl.a. att den som gjort sig skyldig till *brottslighet* inte får ha ett kvalificerat innehav av andelar i ett advokatbolag eller ingå i dess ledning. I penningtvättslagen 7 kap. 6 § används i stället begreppet *allvarlig brottslighet*. I förslaget framgår det att vandelsprövningen i praktiken inte ska skilja sig från den vandelsprövning som görs enligt penningtvättslagen. Länsstyrelsen anser därför att begreppet *allvarlig brottslighet* även ska användas i ovan lagförslag. Det saknas i dag en tydlig definition vad som avses med begreppet allvarlig brottslighet och genom att tillföra ytterligare ett begrepp, brottslighet, menar Länsstyrelsen att det kan komma uppstå ytterligare förvirring kring vad som avses.

8.3 Beslutsordning

Länsstyrelsen delar utredningens förslag att Disciplinnämnd inte bör besluta om sanktionsavgifter samt tillfälligt förbud, även om nämnden har tillsyn över advokater och övervakar efterlevnaden av penningtvättsregelverket.

Länsstyrelsen har enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) sedan 1 augusti 2017 rätt att besluta om sanktionsavgift, genom ett sanktionsföreläggande, mot de verksamhetsutövare

Datum
2018-09-03

Beteckning
101-22070-2018

som överträder en bestämmelse i 2-6 kap. penningtvättslagen eller en bestämmelse i Länsstyrelsens meddelade föreskrifter avseende penningtvättslagen. Med hänsyn härtill skulle Länsstyrelsen kunna, såsom utredningen föreslår, vara en lämplig tillsynsmyndighet när det gäller hanteringen av sanktionsavgifter mot advokater och advokatbolag. Enligt Länsstyrelsens mening kan det, även om Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över bl.a. oberoende jurister, ifrågasättas om oberoende jurist och advokater kan jämföras när det gäller penningtvättsregelverket. Detta har enligt Länsstyrelsen betydelse för vem som bör ha ansvaret för att besluta om sanktionsavgifter och tillfälliga förbud mot advokater och advokatbolag. För en ändamålsenlig och effektiv prövning anser Länsstyrelsen att det ytterligare behöver utredas vilken tillsynsmyndighet som är lämplig att hantera beslut om sanktionsavgifter och tillfälliga förbud mot advokater och advokatbolag.

Enligt Länsstyrelsens mening är föreslagen beslutsordning varken effektiv eller rättssäker. Enligt förslaget måste en advokat eller ett advokatbolag ha tilldelats en varning innan en sanktionsavgift kan bli aktuell. I sådana fall ska Disciplinnämnden, om de anser att det finns anledning att överväga om advokaten eller advokatbolaget även ska betala en sanktionsavgift eller att ett ingripande ska ske mot en person i bolagets ledning, lämna över sitt beslut och den utredning som ligger till grund för beslutet, till Länsstyrelsen i Stockholm för prövning av sådan åtgärd. Enligt Länsstyrelsens mening måste Disciplinnämnden, för en självständig och rättssäker process, alltid när den genomfört en utredning mot bakgrund av penningtvättsregelverket, oavsett vad de kommer fram till, lämna över utredningen för kännedom till den tillsynsmyndighet som ska fatta beslut om sanktionsavgift. Detta behövs för att tillsynsmyndighetens prövning och beslut ska kunna utföras opåverkat av Disciplinnämndens bedömning och tillsynsmyndighetens självständighet inte ska ifrågasättas.

Länsstyrelsen vill även framhålla att 10 § i lagförslaget måste förtydligas. Av paragrafen framgår att Länsstyrelsen har möjlighet att inhämta kompletterande uppgifter och att skyldighet föreligger att lämna nödvändiga uppgifter till tillsynsmyndigheten. För att en rättssäker prövning ska kunna ske kan även behov av platsbesök finnas för den tillsynsmyndighet som ska besluta om sanktionsavgift eller ingripande mot en person i bolagets ledning. Eftersom det enligt förslaget är Länsstyrelsen som är beslutande och part i fråga om beslut om sanktionsavgift riktat till advokater och advokatbolag och ska försvara sitt beslut vid överklagande till högre instanser, bör Länsstyrelsen ges en lika långtgående befogenhet att komplettera en utredning, så att den utgör ett tillräckligt underlag för prövningen, som Länsstyrelsen har när det gäller övriga verksamhetsutövare enligt penningtvättsregelverket. Det bör även beaktas att det även kan komma att följa processer gällande skadestånd och andra anspråk som Länsstyrelsen måste hantera.

Som anförts ovan har länsstyrelsen numera möjlighet att besluta om sanktionsavgift. Länsstyrelsen har ännu inte fattat något sådant beslut. Länsstyrelsen har därför för närvarande inte någon erfarenhet av handläggning av

Datum
2018-09-03

Beteckning
101-22070-2018

beslut om sanktionsavgifter när det gäller penningtvättsregelverket. Om förslaget nu går igenom har Länsstyrelsen funderingar ifall befintliga resurser räcker till för att hantera ärenden enligt förslaget. Länsstyrelserna har i budgetunderlagen för 2019-2021 samt i särskild skrivelse från Landshövdingarna lämnat in en hemställan om resursförstärkning för arbetet med åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Motivering för detta anges i Länsstyrelsens regleringsbrev för 2018 (Länsstyrelsens diarienummer 106-2654-2018).

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Om förslaget går igenom anser Länsstyrelsen att ikraftträdandet ska ändras och i vart fall inte ske före den 1 juli 2019. Även om det är viktigt att förslaget träder i kraft snabbt bedömer Länsstyrelsen att myndigheten behöver denna tid för att förbereda verksamheten för nu aktuella uppgifter.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av länsöverdirektör Johan von Sydow. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit förvaltningsdirektör Åsa Ryding och jurist Peter Sehlin, föredragande.